

Een woord op het juiste moment gesproken, is als gouden appels in zilveren schalen.

Wat is onze tong een bijzonder onderdeel van Gods schepping. De Heere vond het nodig om ons ook die tong te geven. Hij is de Schepper van alle dingen. Taal is een gave van God. Adam en Eva hebben ook met elkaar gepraat. Voor de zondeval waren dat volmaakte gesprekken. Voor de beet uit de appel waren het woorden op het juiste moment gesproken. De wereld van het woord en van onze tong behoort tot Gods goede schepping. Maar het spreken van God dat volmaakt leven deed, is bedorven. Het bederf van het beste is het slechtste. Het goede wordt doorbroken. De schepping, die op Gods spreken in het aanzijn werd geroepen, wordt bedorven door de leugen. Adam en Eva hebben gezondigd door het valse getuigenis van de slang te geloven. Sindsdien is het allerminst vanzelfsprekend geworden dat je woorden hoort die op het juiste moment gesproken zijn. Sinds de zondeval zijn gouden appels in zilveren schalen niet overal te verkrijgen. Kom er nog maar eens om. Wie spreekt een wijs woord op een geschikt moment?

Die vraag klemmt in deze tijd. Een tijd waarin de woorden je soms om de oren vliegen. Wat wordt er een hoop gezegd en gesproken. Hoe snel wordt de mond niet voorbijgepraat. Wat wordt er veel gekletst. Wie praat er nooit met meel in de mond? Moeten we onder het mom van transparantie alles maar hardop zeggen? Salomo leert ons bij en tijd en wijle ook geheimhouding in acht te nemen: *Het is Gods eer een zaak verborgen te houden (25:2)*. We leven in een tijd waarin woorden verharderen. Mensen schreeuwen en roepen wat af. In Den Haag zien we de afspiegeling ervan, een slangenkuil van jewelste. Jakobus zegt: *De tong kan geen mens temmen, het is een niet te bedwingen kwaad vol dodelijk vergif (Jak. 3:8)*.

Salomo heeft dat onder de leiding van de Heilige Geest ook gezien. Goede woorden zijn schaars. Wijze woorden zijn niet te koop. Goede en wijze woorden zijn als gouden appels in zilveren schalen. Heel vaak gebruikt Salomo bloemen of vruchten als verbeelding van woorden. *Door de vrucht van zijn mond wordt iemand met goed verzadigd (12:14)*. Vruchten en bloemen groeien gestaag. De vreze des Heeren is er niet van de ene op de andere dag. Voor fris en groen geestelijk leven is er de voortdurende toevoer nodig van hemels water en licht. Het hart zuigt het Evangelie van het water des levens op en leeft onder de verlichting van de goede Geest. Ook onze tong heeft heiliging nodig bij het kruis van onze Borg. Wie denkt dat het allemaal wel zonder kan, vertrouwt op zijn eigen hart. Degene die het licht zoekt in zijn donkere hart, is dwaas. Net zo goed als degene die het water des levens zoekt in zijn eigen verdorde, doodse hart. Wijsheid is geen product van sterfelijke mensen. Nee, de eeuwige God schenkt Zijn wijsheid weg aan kinderen die daarom vragen. God geeft overvloedig aan wie tekortschiet aan wijsheid en Hem daarom vraagt (Jak. 1:5).

Als je dit op je in laat werken, zou je er misschien wel sprakeloos van worden. Wie durft er nog wat te zeggen? Is mijn mond geen woordenstroom geworden, geen woordenkraam die het hart in de uitverkoop heeft gezet? Zou ik niet voor altijd moeten zwijgen? Het kan inderdaad wijs zijn om je mond te houden. En wat kan het in plaats daarvan wijs zijn om juist te luisteren, te observeren, in je op te nemen. Maria was iemand met zo'n gelovige grondhouding. Om niet maar van alles te roepen, maar om de woorden die over Jezus lippen kwamen te horen én die te bewaren. De stille tijd is daarvoor bijzonder geschikt. Luther noemt het 'heilig luieren'. Gaten in je agenda, momenten op de dag waarbij je als een wijnproever een Bijbelwoord op de tong neemt. Om zo de stem van God te proeven en te overwegen. En toch moeten er dan ook momenten zijn waarop je iets gaat zeggen. Een christen kan niet maar eindeloos blijven zwijgen. Het Woord moet ook de wereld in, in de breedste zin van het woord. Dat kan je angstig maken. Om iemand bijvoorbeeld ergens op te wijzen waarvan je weet dat het pijn doet. Of juist om een goed woord te spreken op zijn tijd.

Op dat laatste is Salomo gericht. Dat is waar hij om verlegen is, bij zichzelf en bij anderen. Om een wijs woord. Dat wil zeggen, om een overwogen woord dat gerijpt is als een appel. Om een woord dat zo is gesproken dat het je nooit meer vergeet. Een woord dat bijblijft, onvergetelijk. Dat slaat op het zilver. Je kunt ook vertalen: gouden appels in een zetting van gegraveerd zilver. Dat wil zeggen: het gaat om de kostbare, gouden inhoud van wat er gezegd wordt, maar de wijze waarop het gezegd wordt is eveneens van veel waarde. Wie heeft dat nooit ervaren? Een fruitmand als blijk van medeleven. Wat doet dat goed. God geve ons een gemeente die zo elkaars lasten draagt. Maar weet:

de fruitmand die echt kostbaar is als blijk van medeleven, bestaat uit rake woorden van hemels edelmetaal.

Ds. A. van der Werf